

**Brüssel, 29. juuni 2026
(OR. en)**

11280/26

**Institutsioonidevaheline
dokument:
2026/0103(NLE)**

**IPCR 73
PROCIV 147
FORETS 102**

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Teema: Nõukogu soovitus metsa- ja maastikupõlengute integreeritud riskijuhtimise kohta

---

Delegatsioonidele edastatakse lisas 29. juunil 2026 toimunud nõukogu 4188. istungil vastu võetud nõukogu soovitus metsa- ja maastikupõlengute integreeritud riskijuhtimise kohta.

NÕUKOGU SOOVITUS

metsa- ja maastikupõlengute integreeritud riskijuhtimise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 192 ja 196 koostoimes artikliga 292,

ning arvestades järgmist:

- (1) Viimastel aastatel ja eelkõige 2025. aasta suvel elas EL läbi mitu ränka metsa- ja maastikupõlengut Euroopas, mis rõhutab tungivat vajadust selle kasvava ohu vastu tegutseda. Kuigi ennetus- ja valmisolekualaseid jõupingutusi on suurendatud nii riiklikul kui ka liidu tasandil, ületas põlengute kogupindala Euroopa Liidus esimest korda miljon hektarit ning liidu elanikkonnakaitse mehhanism¹ aktiveeriti liikmesriikidele tuletõrjeabi andmiseks sagedamini kui kunagi varem.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta otsus nr 1313/2013/EL liidu elanikkonnakaitse mehhanismi kohta.

- (2) Viimastel aastatel on metsa- ja maastikupõlengute risk kogu liidus märkimisväärselt suurenenud. Registreeritud põlenguala oli viimasest viiest aastast neljal keskmisest suurem ning ühtlasi muutuvad metsa- ja maastikupõlengud intensiivsemaks ja ulatuslikumaks, kuna kliimamuutuste tõttu on riskialad laienemas. Olukorda halvendab veelgi asjaolu, et väga suured ja väga intensiivsed põlengud, mida on traditsiooniliste tuletõrjevahenditega raske kontrolli alla saada, muutuvad mõnes geograafilises piirkonnas üha sagedasemaks ja see suundumus eeldatavasti jätkub.
- (3) Metsa- ja maastikupõlengud kujutavad endast mitmetahulist probleemi, kuna need võivad tekitada ulatuslikku kahju ühiskonnale, majandusele, keskkonnale, kliimale, taristule ja kultuuripärandile. Sõltuvalt piirkondlikest ja kohalikest tingimustest ning sündmuse mastaabist võivad need põhjustada inimohvreid ja elatusvahendite kaotust, kahjustada märkimisväärselt vara ja taristut, põhjustada maalihkeid, halvendada õhukvaliteeti ja ökosüsteemide seisundit, mõjutades negatiivselt põllumajandust ja metsandust, rahvatervist ja ohutust, sealhulgas vaimset tervist, ja joogiveevarusid.
- (4) Suurenenud metsa- ja maastikupõlengute riski põhjustavad peamiselt mitmesugused tegurid koos, eelkõige kliimamuutused ja muutused maa majandamises. Kliimamuutustega kaasnevad sagedasemad ja intensiivsemad kuumalained ja põuad, mille tulemuseks on kuiv taimestik, mis on metsa- ja maastikupõlengutes kütuseks, ning edasise globaalse soojenemise korral need tingimused tõenäoliselt üksnes halvenevad, mõjutades ka suuremat osa Euroopast. Samal ajal põhjustavad maa kasutamata jätmise, maapiirkondade rahvastikukadu ja mõnes piirkonnas ebapiisav maa ja metsa majandamine koos muutuvate kliimatingimustega biomassi kuhjumist ja taimkatte pidevust. Kombineerituna linnapiirkondade laienemisega metsadesse ja looduslikele aladele, suurendab see metsa- ja maastikupõlengute riski inimeste ja taristu jaoks.
- (5) Liidus on valdav osa metsa- ja maastikupõlengutest põhjustatud inimtegevusest, sealhulgas hooletuse, süütamise ja taristuga seotud tegevuse tagajärjel.

- (6) Kogu valitsemissektorit hõlmava lähenemisviisi eesmärk on integreeritud ja koordineeritud juhtimine kõigil tasanditel, mis saab aidata kaasa metsa- ja maastikupõlengute riski tõhusale juhtimisele.
- (7) Metsa- ja maastikupõlengute riskijuhtimise eest vastutavad peamiselt liikmesriigid, piirkondlikud omavalitsused ja maa majandajad, samal ajal kui liit pakub toetust rahaliste vahendite, andmete, koordineerimise ja teadmiste jagamise kaudu. Euroopa mitmekesiste maastike, metsastruktuuride ja kliimatingimuste tõttu tuleb metsa- ja maastikupõlengute riskijuhtimise meetmeid kohandada kohalikele oludele, kasutades samal ajal ära liidu koordineeritud toetust.
- (8) Selleks et suureneva metsa- ja maastikupõlengute riskiga tõhusamalt võidelda, on vaja integreeritud lähenemisviisi, mis hõlmab kogu katastroofiriski juhtimise tsüklit, sealhulgas ennetamist, valmisolekut, reageerimist ja taastumist. Selles tuleks arvesse võtta ka metsa- ja maastikupõlengute ökoloogilist, sotsiaalset, majanduslikku ja kultuurilist mõõdet.
- (9) Kuna suured metsa- ja maastikupõlengud muutuvad üha sagedasemaks ja raskemini kontrollitavaks, tuleb tugevdada reageerimissuutlikkust, parandades selleks koordineerimist, koostalitlusvõimet, koolitust, varustust ja analüüsivõimet, samuti ressursside ja eksperditeadmiste jagamist liikmesriikide vahel.

- (10) See võib nõuda tugevdatud juhtimist, et tagada poliitika koordineerimine eri haldustasandite vahel, samuti integreeritumat rahastamist ning avaliku ja erasektori investeeringute kaasamist riskijuhtimistsükli kõigis etappides.
- (11) Põlengujärgse taastumise eesmärk peaks olema tagada ökosüsteemide ja nende pakutavate teenuste, samuti kohaliku põllumajanduse ja metsanduse taastamine ning mõjutatud kogukondade ja elatusvahendite taastamine viisil, mis hoiab ära pikaajalise degradeerumise ja toetab kestlikku maakasutust, võttes samal ajal arvesse tulevikus valitsevaid kliimatingimusi². Taastamispüüdlustes, mida toetatakse lihtsustatud juurdepääsuga rahastamisele, tuleks arvesse võtta ka metsa- ja maastikupõlengute mõju mõjutatud elanikkonnale ja reageerimises osalevatele inimestele. Samuti tuleb parandada andmete kogumist metsa- ja maastikupõlengute mõju kohta, et keskkonnaalast, ühiskondlikku ja majanduslikku kahju oleks võimalik kvantifitseerida, toetamaks tulevast riskijuhtimist.
- (12) Metsa- ja maastikupõlengu riskid sõltuvad suurel määral maa majandamise viisist. Mõnes piirkonnas on maapiirkondade rahvastikukao ja maa kasutamata jätmise tulemuseks biomassi kuhjumine ja suure äärmusliku põlengukäitumise potentsiaaliga maastike tekkimine. Elujõuliste biopõhiste väärtusahelate arendamine metsapõhise kestliku biomajanduse kontekstis loob majanduslikke stiimuleid metsa aktiivseks kestlikuks majandamiseks, mis on oluline metsa- ja maastikupõlengute riski vähendamiseks aja jooksul ja suurtel aladel. Traditsioonilised kergesti süttiva materjali rohkust vähendavad tavad, nagu kontrollitud põletamine ja ekstensiivne karjatamine, on vähenenud, kuid nende kasutamist tuleks asjakohasel juhul soodustada kohaliku tasandi maa- ja metsamajandamise lahutamatu osana; samuti tuleks soodustada aktiivseid metsa kestliku majandamise meetmeid, nagu käsitsi või mehhaniseeritud võsa langetamine, valikraie, võralõikus ja liikide mitmekesisistamine. Mitmekesisemad maastikud, mis koosnevad metsadest, rohumaadest, põllumaadest ja märgaladest, võivad aeglustada põlengute levikut ja vähendada ulatuslike põlengute tõenäosust.

---

² Seda on näiteks kirjeldatud Teadusuuringute Ühiskeskuse 2026. aasta ülevaates „Forest resilience against wildfires“ („Metsade vastupanuvõime metsa- ja maastikupõlengutele“), <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC145919>.

- (13) Kohanduv maa majandamine ja integreeritud terviklik maastiku ja maakasutuse planeerimine on otsustava tähtsusega, et luua põlengute suhtes vastupanuvõimelisi mitmeotstarbelisi maastikke. See hõlmab metsa kestlikku majandamist, maapiirkondades elatusvahendite tagamise toetamist ning sihipäraseid meetmeid looduslike alade ja linnapiirkondade üleminekualal, kus ennetusmeetmed võivad metsa- ja maastikupõlengute riski märkimisväärselt vähendada.
- (14) Looduskaitse ning degradeerunud, kurnatud, killustunud või muul viisil muudetud ökosüsteemide taastamine võivad aidata kaasa metsa- ja maastikupõlengute riskijuhtimisele, kuna muudavad ökosüsteemid vastupidavamaks ning vähendavad äärmuslike sündmuste riski ja mõju. Märjalade, turbaalade, jõgede ja lammide taastamine võib asjakohasel juhul tekitada looduslikke tuletokkeid ja aidata stabiliseerida hüdroloogilisi tsükleid, vähendades seeläbi metsa- ja maastikupõlengute riski. Seega kattuvad elurikkuse, veekerksuse ning metsa- ja maastikupõlengute riskijuhtimise eesmärgid ja neid tuleks püüda saavutada vastastikku toetaval ja sünergiat tekitaval viisil.
- (15) Metsa- ja maastikupõlengute seire ja riskihindamine liidus seisab silmitsi märkimisväärsete probleemidega, sealhulgas puudulik piirkondlike andmete kättesaadavus, vähene järjepidevus ja piiriülene integratsioon ning ahelmõjuga riskide, nagu maalihete, õhusaaste ja mullaerosiooni ebapiisav integreerimine. See piirab ennetamise, valmisoleku ja reageerimise tõhusust.
- (16) Selleks et parandada valmisolekut, tugevdades metsa- ja maastikupõlengute riskihindamismeetodeid, tõhustades varajase hoiatamise süsteeme ja laiendades põlengukäitumise modelleerimise suutlikkust, tuleks olemasolevaid andmeid ja vahendeid paremini ja süstemaatilisemalt kasutada, et toetada tõenditel põhinevat otsuste tegemist.
- (17) Metsa- ja maastikupõlengute riski saab vähendada, suurendades üldsuse teadlikkust ja julgustades muutma käitumist, muu hulgas tehes põlenguriski käsitleva teabe kättesaadavamaks. See nõuab ka sihipäraseid kommunikatsioonistrateegiaid ja kaasavaid lähenemisviise, milles võetakse arvesse haavatavaid rühmi ja erinevaid sotsiaalseid kontekste.

- (18) Kogukondade metsa- ja maastikupõlenguteks valmisolekut tuleks tugevdada osaluspõhiselt, kaasates põllumajandustootjaid, metsandusettevõtjaid, kohalikke omavalitsusi, sotsiaalpartnereid, kodanikuühiskonna organisatsioone ja muid sidusrühmi, samuti hariduse, koolituse ja teadlikkuse tõstmise meetmete kaudu.
- (19) Metsa- ja maastikupõlengud on üleilmne nähtus, millega tegelemine nõuab piirkondlikku ja rahvusvahelist koostööd, eelkõige liidu naaberriikidega. Piirkondlikud algatused, nagu Küprose piirkondlik lennutuletõrjepunkt (Cyprus Regional Aerial Firefighting Station (CRAFS)), võiksid veelgi edendada liikmesriikidevahelist koostööd metsa- ja maastikupõlengute riskijuhtimise valdkonnas. Muudes liidu osades tuleks kaaluda muid algatusi, millega edendatakse liikmesriikidevahelist koostööd metsa- ja maastikupõlengute riskijuhtimise valdkonnas.
- (20) Sellised meetmed nagu vastastikused eksperdihinnangud, nõuandemissioonid, ekspertide vahetus ja tuletõrjevahendite eelpaigutamine võivad aidata suurendada koostalitlusvõimet, olukorrateadlikkust ja esmareageerijate valmisolekut. Samuti soodustaksid need suuremat pühendumist ja paremat koordineerimist liikmesriikide vahel.

- (21) Selleks et liidu rahastamist, tehnilist tuge ning reaaliajasaadavat teavet ja andmete jagamist – eelkõige seoses metsa- ja maastikupõlengute põlengukäitumisega – tõhusalt kasutada, tuleb neid paremini koordineerida. Lisaks võiks asjakohasel juhul parandada otsuste tegemist, hõlbustades ühist arusaamist riiklikest ja piirkondlikest metsa- ja maastikupõlengute riskijuhtimisstrateegiatest ja tegevuskavadest. Kui liidu andmeid, vahendeid ja teenuseid, näiteks neid, mida pakutakse Copernicuse hädaolukordade ohjamise teenuste raames³ hallatava Euroopa metsatulekahjude teabesüsteemi (EFFIS) kaudu, kasutatakse tõhusalt ja operatiivvajadustele vastavalt, võib see pakkuda liikmesriikidele tuge metsa- ja maastikupõlengute seire, kaardistamise ja riskihindamise tõhustamisel, samal ajal kui täiustatud modelleerimis- ja prognoosimisvahendid, nagu algatus „Destination Earth“, võivad parandada metsa- ja maastikupõlengute riski modelleerimist ja prognoosimist.
- (22) Liidu vahenditest, sealhulgas taaste- ja vastupidavusraha⁴, toetatakse liikmesriike reformide kavandamisel ja rakendamisel, juhtimise tugevdamisel ning suutlikkuse suurendamisel metsa- ja maastikupõlengute riskijuhtimise valdkonnas.
- (23) Liidu elanikkonnakaitse mehhanism, mis hõlmab Euroopa elanikkonnakaitse ühisressurssi, rescEUd ja liidu elanikkonnakaitse teadmusrõngustikku, võib parandada ennetamist, valmisolekut ja reageerimist, hõlbustades koostööd, koolitamist, eksperditeadmiste vahetamist, ressursside kasutuselevõttu ja parimate tavade jagamist liikmesriikide vahel.

---

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/696, millega luuakse liidu kosmoseprogramm ja Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 912/2010, (EL) nr 1285/2013 ja (EL) nr 377/2014 ning otsus nr 541/2014/EL.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusraha.

- (24) Liidu tasandil, sealhulgas programmi „Euroopa horisont“⁵ kaudu toetatavad teadusuuringud ja innovatsioon aitavad kaasa uute tehnoloogiate, operatiivlahenduste ja maa majandamise meetodite väljatöötamisele. Nende tulemuste kasutuselevõttu ja tööle rakendamist metsa- ja maastikupõlengute riskijuhtimises saaks siiski parandada.
- (25) Käesoleva soovitusel rakendamisel tuleks võtta nõuetekohaselt arvesse metsa- ja maastikupõlengute erinevaid riskiprofiile, maakasutusviise ja juhtimissüsteeme liikmesriikides,

SOOVITAB:

Metsa- ja maastikupõlengute ennetamise meetmed maastikukorralduse ja maastiku taastamise kaudu

1. Liikmesriigid peaksid tugevdama ja asjakohasel juhul laiendama stimuleerimismehhanisme, et toetada kestlikku maa majandamisega seotud ennetus- ja taastamismeetmeid põlenguohtlikes piirkondades, võttes arvesse kogu riskijuhtimistsükli ning hõlbustades juurdepääsu nende hallatavatele olemasolevatele ELi rahastamisvahenditele ja nende vahendite tõhusat kasutamist.

---

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/695, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ja kehtestatakse selle osalemis- ja levitamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013.

2. Liikmesriigid peaksid veelgi edendama metsa kestlikku majandamist kooskõlas Euroopa metsade kaitset käsitleva ministrite konverentsi (Forest Europe) kriteeriumide ja näitajatega ning sellega seoses, kui see on asjakohane ja võimalik, sealhulgas metsamaid käsitlevate kohalike ennetavate majandamiskavade, mitmekesiste metsastruktuuride edendamise ja võimaluse korral väga tuleohtlike liikide monokultuursete istanduste asemel alternatiivide kasutamise kaudu.
3. Liikmesriigid võiksid asjakohasel juhul kaardistada kergesti süttiva taimse materjali rohkest ja koostada kergesti süttiva taimse materjali haldamist käsitlevad suunised ja vahendid, mis on kohandatud kohalikele oludele, ning konsulteerida selle töö raames sotsiaalpartnerite, metsaomanike, metsavaldajate ja kohalike omavalitsustega. Sellega seoses peaksid liikmesriigid uurima tahtlikku või kontrollitud põletamist kui võimalust vähendada kergesti süttiva taimse materjali kogust maa- ja metsamajanduses, kui see on asjakohane ning kooskõlas siseriiklike õiguslike ja ohutusnõuetega, ning asjakohasel juhul vaatama läbi oma lubade andmise normid, et tagada asjakohased ohutusalased ja ökoloogilised kaitsemeetmed.

4. Kooskõlas oma ühise põllumajanduspoliitika⁶ kohaste strateegiakavadega peaksid liikmesriigid, kui nad korraldavad Euroopa innovatsioonipartnerluste (EIP-AGRI) raames projektikonkursse, et leida kohandatud lahendusi metsa- ja maastikupõlengute integreeritud riskijuhtimiseks, võtma asjakohasel juhul arvesse konkreetseid metsa- ja maastikupõlengutega seotud probleeme.
5. Liikmesriigid peaksid riiklike, piirkondlike ja kohalike looduskaitsekavade ja -strateegiate, sealhulgas riiklike taastamiskavade ja kaitsealade majandamiskavade väljatöötamisel ning kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise meetmete rakendamisel võtma arvesse metsa- ja maastikupõlengute riski. Samuti tuleks metsa- ja maastikupõlengutega seotud riskijuhtimise kavandamisel arvestada elurikkuse säilitamise ja taastamise eesmärke, võttes arvesse ka tulevasi kliimatingimusi. Riskitaset arvesse võttes tuleks rõhku panna meetmetele, millega edendatakse nii metsa- ja maastikupõlengute riski ennetamist kui ka looduskaitset ja taastamist, tunnistades, et terved, mitmekesised ja hästi majandatud ökosüsteemid võivad riski vähendada ja taastumist toetada.
6. Liikmesriike innustatakse võtma meetmeid märgalade, turbaalade, jõgede ja lammide taastamiseks, mis aitab ühtlasi vähendada metsa- ja maastikupõlengute riske, ning asjakohasel juhul integreerima metsa- ja maastikupõlengute riskijuhtimise oma veemajanduspoliitikasse.
7. Liikmesriike julgustatakse asjakohasel juhul rakendama uuenduslikke maakasutuspõhiseid metsa- ja maastikupõlengute ennetamise meetmeid, sealhulgas looduspõhiseid lahendusi, ning tõhusaid kestliku põllumajanduse, metsa kestliku majandamise ja kliimamuutustega kohanemise tavasid, mis on oma väärtust juba tõestanud, sealhulgas mitmesugustes ELi rahastatud projektides.

---

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013.

Valmisoleku tugevdamise meetmed paremate andmete ja teadusuuringute kaudu

8. Liikmesriike innustatakse osalema algatuse „Destination Earth“ arendamises ja edendamises, näiteks rakendades katselisi kasutusmalle metsa- ja maastikupõlengute riski modelleerimiseks ja prognoosimiseks.
9. Liikmesriigid peaksid kasutama paremini ja süstemaatilisemalt liidu vahendeid ja andmeid, sealhulgas Copernicuse teenuseid ja EFFISi, kui see on asjakohane, ning täiendama neid riiklike ja piirkondlike süsteemidega, et toetada tõenditel põhinevat metsa- ja maastikupõlengute riskijuhtimist, varajast hoiatamist ja projektide rahastamise otsuseid.
10. Liikmesriigid peaksid asjakohasel juhul ajakohastama oma metsa- ja maastikupõlengute riskihindamisi ning olemasolevatele meetodikatele tuginedes kasutama täiustatud põlengukäitumise analüüsimise vahendeid, et määrata kindlaks prioriteetsed piirkonnad ennetuse ja valmisoleku jaoks, sealhulgas piirkondade jaoks, kus loodus, puhkealad, eluasemed, elutähtis taristu ja transpordivõrgud on omavahel tihedalt seotud.
11. Liikmesriigid peaksid arendama metsa- ja maastikupõlengutega seotud põlengukäitumise analüüsimise võimet ja otsuste tegemise tugisüsteeme vastavalt riiklikele operatiivvajadustele, sealhulgas kasutama uuenduslikke vahendeid metsa- ja maastikupõlengute riskijuhtimise eesmärgil.
12. Liikmesriigid peaksid täiendavalt uurima metsa- ja maastikupõlengute põhjuseid, et paremini mõista süttimise põhjuseid ja üldsuse rolli.
13. Liikmesriike julgustatakse jätkama põlengute ennetamisega seotud maamajandamistavade alaseid teadusuuringuid, eelkõige seoses metsa majandamise, ökosüsteemide säilitamise ja taastamise, karjatamise ja agrometsandusega.
14. Liikmesriigid peaksid vajaduse korral kaaluma ELi kliimamuutustega kohanemise missiooni pakutavate lahenduste ja vahendite suuremat kasutamist, et tugevdada varajase hoiatamise süsteeme ja suurendada kogukonna valmisolekut metsa- ja maastikupõlenguteks.

Elanikkonna teadlikkust ja valmisolekut käsitlevad meetmed

15. Liikmesriigid peaksid tõstma põllumajandustootjate, metsandusettevõtjate, muude maa majandajate ja kohalike kogukondade teadlikkust tulekahju süttimise riskidest ning kaasama nad põlengu varajase avastamise vahendite väljatöötamisse ja kasutamisse.
16. Liikmesriigid peaksid aktiivselt julgustama tuletõrjajate regulaarset vahetust, et edendada ühist Euroopa valmisolekukultuuri.
17. Liikmesriike julgustatakse uurima võimalusi, kuidas suurendada laste ja noorte teadlikkust, tuginedes olemasolevatele haridussüsteemidele ja õppekavadele ja kasutades uuenduslikke vahendeid, nagu õppemängud või sotsiaalmeediakampaaniad, ning teha kättesaadavaks asjakohased materjalid haridus- ja üldsuse teadlikkuse suurendamise programmide jaoks.
18. Liikmesriigid peaksid julgustama turismiettevõtjaid, põllumajandustootjaid, metsandusettevõtjaid, muid maa majandajaid, kohalikke omavalitsusi ja tuleohutuseksperthe tegema koostööd, et tõsta turistide ja metsakülastajate teadlikkust riskidest.
19. Liikmesriigid peaksid toetama talitluspidevust, edendades väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate koolitamist ning pakkudes katastroofi järgset sihipärast finantsabi. Samuti peaksid nad julgustama kindlustusandjaid võimaldama nõuete kiiret väljamaksmist.
20. Liikmesriigid peaksid vajaduse korral tagama, et metsa- ja maastikupõlengute riski käsitlev asjakohane teave on kergesti kättesaadav ja kaasav, sealhulgas eakate, puuetega inimeste ning diskrimineerimise, vaesuse või sotsiaalse tõrjutusega silmitsi seisvate inimeste jaoks.
21. Liikmesriigid peaksid integreerima metsa- ja maastikupõlengute riskide juhtimist käsitlevad kaalutlused ehitusnormidesse ja ruumilise planeerimise otsustesse, suheldes selleks ka asjaomaste asutustega, eesmärgiga juhtida näiteks metsa- ja maastikupõlengute riske looduslike alade ja linnapiirkondade üleminekuvaladel.

22. Liikmesriigid peaksid kehtestama meetmed, millega toetatakse kohalikke kogukondi looduslike alade ja linnapiirkondade üleminekualadel, et suurendada metsa- ja maastikupõlengute riski alast valmisolekut ja teadlikkust. Lisaks peaksid liikmesriigid asjakohasel juhul kasutama liidu tasandil olemasolevaid vahendeid.
23. Liikmesriike innustatakse aktiivselt jagama parimaid tavasid ja saadud kogemusi seoses elanikkonna teadlikkuse tõstmise ja valmisoleku meetmetega, ennetamisega ja meetmetega, mis hõlmavad kogu katastroofiriski juhtimise tsüklit, sealhulgas liidu elanikkonnakaitse mehhanismi teadmusrõrgustiku, kogemuste jagamise kohtumiste ja asjaomaste eksperdirühmade kaudu.

Koordineeritud reageerimist toetavad meetmed

24. Liikmesriigid peaksid põlengute analüüsimise tõhustamiseks koguma ja jagama reaalses andmeid metsa- ja maastikupõlengute põlengukäitumise kohta. Asjakohaseid põlengunäitajaid tuleks kasutada ka sisemistes operatiivsetes menetlustes abi taotlemiseks ja selleks, et toetada otsuste tegemist liidu tasandil, et tagada mobiliseeritud ressursside tõhus kasutamine.
25. Liikmesriigid peaksid kasutama ekspertide eelpaigutamist või vahetust ning andma liidu elanikkonnakaitse mehhanismi käsutusse töötajaid ja eksperte, et võimaldada heade tavade jagamist. Samuti peaksid nad vastuvõtva riigina tugevdama oma toetusvõimekust, et integreerida liidu elanikkonnakaitse mehhanismi kaudu pakutav rahvusvaheline abi oma riiklikesse reageerimissüsteemidesse.
26. Liikmesriigid peaksid koguma asjakohaseid andmeid tuletõrjetöötajate kohta ja hindama tööjõu- ja tegevussuutlikkuse vajadusi, võttes nõuetekohaselt arvesse tuletõrjetegevuse hooajalisust, et tagada sobiva suurusega ja hästi ettevalmistatud tööjõu kättesaadavus.
27. Kaasates vajaduse korral sotsiaalpartnereid, peaksid liikmesriigid tagama tuletõrjujatele ja asjakohasel juhul teistele reageerijatele ohutud ja kestlikud töötingimused, sealhulgas piisava väljaõppe, kaitsevahendite ning füüsilise ja vaimse tervise toe kaudu.

28. Liikmesriigid peaksid tugevdama koordineerimist valitsustasandite vahel, et tagada hädaolukordades optimaalne olukorrateadlikkus.
29. Liikmesriigid peaksid tagama piisavate vahendite kättesaadavuse, sealhulgas kasutades selleks asjakohasel juhul liidu rahalisi vahendeid. Asjakohasel juhul peaks liidu rahaliste vahendite kasutamine aitama toetada asjakohaste vahendite tasakaalustatud geograafilist jaotust kogu liidus, tagades piisava katvuse ja piisavad reageerimisajad kõigis ELi piirkondades.
30. Liikmesriigid peaksid jätkama tuletõrjevahendite ja eksperditeadmiste eraldamist Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursile, kui see on nende riskiprofiili ja suutlikkuse seisukohast proportsionaalne. See kehtib eelkõige, kuid mitte ainult, liidu rahaliste vahendite toel hangitud ressursside kohta.
31. Liikmesriigid peaksid püüdma parandada tuletõrjevahendite koostalitlusvõimet, sealhulgas tuletõrje alast terminoloogiat ja operatiivmenetlusi, eelkõige piiriülestes piirkondades. Lisaks peaksid liikmesriigid püüdma toetada ELi strateegilist autonoomiat reageerimisvõime osas.

Põlengujärgsed taastamismeetmed

32. Liikmesriigid peaksid koguma täiendavaid sektoriüleseid ja sotsiaaldemograafilisi andmeid, et kvantifitseerida ja hinnata metsa- ja maastikupõlengute füüsilist, rahalist ja tervisemõju, sealhulgas asjakohasel juhul seoses töötamisel ja keskkonnas kokkupuutega.
33. Liikmesriigid peaksid kindlaks määrama tulekahujärgsed taastamismeetmed ja -menetlused, sealhulgas seoses füüsilise ja vaimse tervise toetamisega, et suunata kohalikke kogukondi kestliku ja kaasava taastumise poole, aidates tagada nende suurema vastupanuvõime tulevikus.

Juhtimise ja rahastamise tõhustamise meetmed

34. Liikmesriigid peaksid vajaduse korral kavandama pikaajalist rahastamist ja tegema selle kättesaadavaks metsa- ja maastikupõlengute riskijuhtimistsükli kõigis etappides, pöörates erilist tähelepanu ennetamisele ja valmisolekule; samuti innustatakse liikmesriike kasutama ära olemasolevaid rahastamisvõimalusi nii riiklikul kui ka liidu tasandil, vältides samal ajal tarbetut halduskoormust. Komisjon ja liikmesriigid peaksid suurendama teadlikkust olemasolevatest rahastamisvõimalustest.
35. Liikmesriigid peaksid kaaluma metsa- ja maastikupõlengute riske ja muid kliimariske katva erakindlustuse kasutuselevõtu stimuleerimist, et vähendada katastroofidest tulenevat majanduslikku kahju ja eelarvesurvet ning toetada taastumist, näiteks propageerides kohanemis-, valmisoleku- ja ennetusmeetmete tunnustamist kindlustusandjate poolt kindlustusmaksete kindlaksmääramisel, avaliku ja erasektori partnerluste kaudu või ettevõtjate vahel riskide jagamise kaudu, nagu riski ülekandmine kapitaliturgudele.
36. Liikmesriigid peaksid koostöös asjaomaste ametiasutustega töötama välja metsa- ja maastikupõlengute integreeritud riskijuhtimise strateegiad ja tegevuskavad, mis on kohandatud piirkondlikele, riiklikele või kohalikele oludele.
37. Liikmesriigid peaksid võtma omaks uued tehnoloogiad ja uuendused ning võtma need kasutusele asjakohaste ELi programmide raames antavate suutlikkuse suurendamise sihttoetuste kaudu, kui see on asjakohane.
38. Liikmesriike julgustatakse liidu algatuste kaudu antavat toetust täielikult ära kasutama, et tugevdada varajase hoiatamise süsteeme, riskihindamist, teadmiste ja heade tavade vahetamist, kogukonna valmisolekut ja muid kindlaksmääratud prioriteetseid valdkondi.

Rahvusvahelist koostööd tõhustavad meetmed

39. Liikmesriigid peaksid püüdma veelgi tugevdada metsa- ja maastikupõlengute riskijuhtimise alast koostööd rahvusvaheliste partneritega.

40. Liikmesriike julgustatakse andma oma panust ja looma koostoimet, et toetada algatusi, mis võiksid veelgi edendada liikmesriikidevahelist koostööd metsa- ja maastikupõlengute riskijuhtimise valdkonnas.
41. Liikmesriigid peaksid tegema suuremat koostööd Forest Europe'i ja selle vastloodud metsade riskirahastuga (FoRISK) ning tegema asjakohasel juhul koostööd asjakohaste rahvusvaheliste algatustega, nagu ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) ning ÜRO Keskkonnaprogrammi (UNEP) poolt ühiselt välja töötatud ülemaailmse tulekahjude ohjamise keskus, et edendada suutlikkuse suurendamist ja teadmiste vahetamist metsa- ja maastikupõlengute integreeritud riskijuhtimise kohta.

Luxembourg,

*Nõukogu nimel
eesistuja*